

Drodzy uczniowie,

Po przerwie świątecznej czas na kolejny temat lekcji. Przed nami do pokonania 6 rozdział. Zagadnienia tym razem dotyczyć będą szeroko rozumianego rynku pracy. Dowiemy się czym jest rynek pracy, nauczymy się w jaki sposób poszukiwać pracy, przygotujemy dokumenty aplikacyjne niezbędne w trakcie zatrudnienia, przygotujemy się do rozmowy kwalifikacyjnej, a następnie porozmawiamy na temat zatrudnienia, poznamy podstawy prawne i formy zatrudnienia.

Temat lekcji: Rynek pracy

Proszę o zapoznanie się z materiałem, przepisanie notatki lub po wydrukowaniu wklejenie jej do zeszytu.

Praca to nie tylko źródło zarobkowania, lecz także powołanie czy szansa samorealizacji. Praca jest dla nas sposobem na zapewnienie sobie podstawowych warunków do życia.

Dzięki pracy zaspokajamy swoje potrzeby materialne, ale także realizujemy się, kształtujemy własną osobowość, a także nawiązujemy kontakty z innymi.

1. Rynek pracy to zbiór zagadnień, form, instytucji związanych z poszukiwaniem zatrudnienia, tworzeniem miejsc pracy oraz relacji między tymi elementami. To także, idąc za Internetową Encyklopedią PWN „(...) ekonomiczny, społeczny i polityczny obszar, na którym rozgrywają się wszelkie procesy z zakresu szeroko rozumianego zatrudnienia i bezrobocia”.
2. Dwa ważne pojęcia, które uwzględnia się podczas analizy funkcjonowania rynku pracy to popyt i podaż.
 - a) Popyt na pracę wiąże się z liczbą wolnych oraz zajętych miejsc pracy, zapotrzebowaniem na specjalistów i pracowników.
 - b) Podaż z kolei to liczba osób, które mogą zaoferować swoją wiedzę, umiejętności i zaangażowanie w wykonywanie konkretnych obowiązków w celach zarobkowych.
3. Rodzaje rynków pracy:

Rynek pracy w Polsce i na świecie bada się według szeregu kryteriów, mających pokazać panujące tendencje, pomagające definiować problemy oraz pozwalające porównywać między sobą rynki pracy na różnych szczeblach.

Możemy więc spotkać się z podziałem uwzględniającym obejmowany obszar – **lokalny rynek pracy**, o charakterze krajowym lub europejskim. W każdym z nich bierze się pod uwagę inny zasięg terytorialny, przez co inna jest też skala obserwowanych zjawisk popytu i podaży.

Kolejne kryteria podziału mogą dotyczyć np. zawodów, wieku zatrudnionych i osób poszukujących pracy, narodowości, wykształcenia itd.

Innym podziałem na rynku pracy jest ten uwzględniający legalność zatrudnienia. Instytucje badają i prowadzą statystyki dotyczące oficjalnej pracy ale próbują także przeanalizować zjawisko szarej strefy i pracy na czarno.

4. **Cechy rynku pracy**

Oceniając rynek pracy pod tak wieloma względami można określić dominujące w nim tendencje i zagrożenia. Jedną z nich jest dynamika rozwoju – w jakim tempie i na jak długo zmieniają się relacje między podażą a popytem, czy są one podobne dla poszczególnych obszarów. Możemy spotkać się z określeniem rynku otwartego lub zamkniętego.

Inne **cechy rynku pracy** można wyznaczyć na podstawie takich kryteriów jak płeć, wiek czy sposób uzyskiwania przychodu. Na danym obszarze mówi się np. o rynku pracy kobiet, osób starszych, samozatrudnionych.

5. **Zasoby rynku pracy**

Głównym zasobem rynku pracy są ludzie np. w wieku produkcyjnym (w Polsce kobiety – od 18 r.ż. – do 60 r.ż., mężczyźni – od 18 – do 65 r.ż.), poprodukcyjnym i tacy, którzy dopiero za jakiś czas będą zdolni do wykonywania konkretnych obowiązków. Każdą z tych grup można podzielić jeszcze według bardziej szczegółowych kryteriów (np. pracujący, bezrobotni poszukujący pracy, nieposzukujący itp.).

W ramach wspierania i rozwoju tych zasobów odpowiednie instytucje tworzą programy mające podtrzymać i zmobilizować ludzi do aktywności zawodowej. Fundusze na doszkalanie, kontrola zwolnień grupowych czy fundusze i programy wsparcia dla osób, które utraciły zatrudnienie mają w sposób ciągły zapewniać pomoc poszczególnym grupom pracowników.

6. **Elementy rynku pracy**

Ze względu na bardzo szeroką definicję rynku pracy można wyróżnić szereg elementów składających się na niego. To przede wszystkim zasoby stanowiące o podaży, a także firmy, instytucje wpływające na popyt.

Ważną rolę pełnią także publiczne i niepubliczne instytucje rynku pracy, między innymi wspomagające osoby bezrobotne w znalezieniu zatrudnienia, pomagające wdrożyć się i wpasować we **współczesny rynek pracy**.

7. Czynniki kształtujące rynek pracy

Wpływ na stan rynku pracy mają czynniki związane zarówno z liczbą ludności, jak i ich umiejętnościami. Niże demograficzne, spadek liczby urodzeń powoduje deficyt rąk do pracy.

Brak nowych stanowisk może też być związany z postępem technologii i zastępowaniem pracowników zautomatyzowanymi systemami. Z kolei te systemy powinny być obsługiwane przez wykwalifikowanych specjalistów. Na tej podstawie można więc stwierdzić że znaczący wpływ na rynek pracy ma stan gospodarki, to w jakim kierunku i jak szybko się zmienia.

W wymienianiu czynników kształtujących rynek pracy nie można również pominąć polityki przyjętej przez dane państwo. Czy jest otwarte na zatrudnianie cudzoziemców, czy wspiera rodaków w poszukiwaniu pracy za granicą.

Życzę Wam, abyście w przyszłości każdego dnia szli do pracy, a nie do roboty☺